

Vypořádání obecných připomínek
Martina Tóthová

1. Okruh připomínek 1: Připomínkování dokumentu	3
Shrnutí připomínek	3
Vypořádání	3
2. Okruh připomínek 2: Testování žáků	3
Shrnutí připomínek	3
Vypořádání	3
3. Okruh připomínek 3: Uzlové body	3
Shrnutí připomínek	3
Vypořádání	3
4. Okruh připomínek 4: Kompetence a gramotnosti	3
Shrnutí připomínek	3
Vypořádání	4
5. Okruh připomínek 5: Wellbeing	4
Shrnutí připomínek	4
Vypořádání	4
6. Okruh připomínek 6: Formát dokumentu	4
Shrnutí připomínek	4
Vypořádání	4
7. Okruh připomínek 7: Používané pojmy	4
Shrnutí připomínek	4
Vypořádání	4
8. Okruh připomínek 8: Vzdělávací obsah	5
Shrnutí připomínek	5
Vypořádání	5
9. Okruh připomínek 9: Doplnění genderové rovnosti	5
Shrnutí připomínek	5
Vypořádání	5
10. Okruh připomínek 10: Vztah Malé a Velké revize RVP ZV	5
Shrnutí připomínek	5
Vypořádání	5
11. Okruh připomínek 11: Podněty z praxe a komunikace	5
Shrnutí připomínek	5

Vypořádání	5
12. Okruh připomínek 12: Podněty k tomu nerevidovat RVP ZV	6
Shrnutí připomínek	6
Vypořádání	6
13. Okruh připomínek 13: Zapojení rodičů a zřizovatelů do života školy	6
Shrnutí připomínek	6
Vypořádání	6
14. Okruh připomínek 14: Dikce textu	6
Shrnutí připomínek	6
Vypořádání	6
15. Okruh připomínek 15: Souvislost s inkluzí	6
Shrnutí připomínek	6
Vypořádání	6
16. Okruh připomínek 16: Použité zdroje	6
Shrnutí připomínek	6
Vypořádání	7
17. Okruh připomínek 17: Podpora implementace	7
Shrnutí připomínek	7
Vypořádání	7
18. Okruh připomínek 18: Rizika	8
Shrnutí připomínek	8
Vypořádání	8
19. Okruh připomínek 19: Školní kultura	8
Shrnutí připomínek	8
Vypořádání	8
20. Okruh připomínek 20: Jádrový a rozvíjející vzdělávací obsah	8
Shrnutí připomínek	8
Vypořádání	8
21. Okruh připomínek 21: Složení expertního panelu, resp. pracovních skupin	8
Shrnutí připomínek	8
Vypořádání	8
22. Okruh připomínek 22: Není součástí Hlavních směrů revize RVP ZV (nezpůsobí změna RVP)	9
Shrnutí připomínek	9
Vypořádání	9

23.	Okruh připomínek 23: Nemáme, jak vypořádat.	9
	Shrnutí připomínek	9
24.	Okruh připomínek 24: Textace	9
	Připomínky	9

1. Okruh připomínek 1: Připomínkování dokumentu

Shrnutí připomínek

Připomínky zařazené do této kategorie se týkaly způsobu připomínkování i časových možností učitelů v souvislosti s aktuálními událostmi či zařazení dalšího kola připomínek.

Vypořádání

Vzhledem k předem známému způsobu vypořádání další kolo připomínkového řízení neplánujeme zařazovat. Problematický zápis připomínek jsme zaznamenali již v diskuzích při připomínkování. Na to jsme reagovali rozšířením formuláře. Po ukončení připomínkování připomínky tohoto typu bohužel již nemáme, jak zpracovat.

2. Okruh připomínek 2: Testování žáků

Shrnutí připomínek

Připomínky zařazené do této kategorie se týkaly testování a toho, že žáky stresuje a budou se bát udělat chybu.

Vypořádání

V dokumentu je díky připomínkám v kapitole Uzlové body ověřování dosahovaných výsledků specifikováno (citlivě zpracované testy bez velkého dopadu na žáka). Podrobněji je toto téma řešeno ve vypořádání ke kapitole Uzlové body.

3. Okruh připomínek 3: Uzlové body

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly problematiky škol pracujících v trojročí a uzlového bodu ve třetím ročníku. Připomínkami rezonoval také strach z testování v uzlových bodech.

Vypořádání

Ponecháno, jak je. Více specifikováno ve vypořádání zaměřené na Uzlové body. V dokumentu je psáno, že si škola může upravit uzlové body jako autoevaluační místa podle svého uspořádání (např. trojročí). O testování se jedná pouze v 5. a 9. ročníku, bude specifikováno, že nemají mít velký dopad na žáky (viz vypořádání připomínky v kategorii výše).

4. Okruh připomínek 4: Kompetence a gramotnosti

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly návaznosti vzdělávacího obsahu na klíčové kompetence, chybějícím gramotnostem, termínu kompetence nebo jejich jasné specifikace. Některé

připomínky požadovaly konkrétní systém kompetencí nebo úplně vypustit některé pojmy (v kompetenčním pojetí).

Vypořádání

Upraven výčet kompetencí a specifikovány tři kategorie: klíčové kompetence, základní gramotnosti a oborové/oblastní gramotnosti. Více k jednotlivým kategoriím připomínek je ve vypořádání připomínek vztahujících se ke klíčovým kompetencím a gramotnostem.

5. Okruh připomínek 5: Wellbeing

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly vymezení wellbeingu, případně jeho českého ekvivalentu a potřebě soustředit jej v dokumentu do jednoho místa. Další komentáře se týkaly opomenutí wellbeingu u učitelů.

Vypořádání

Dodán wellbeing učitelů. Ostatní ponecháno. Anglický pojem je ustálený a dostal se do povědomí i v ČR, jeho význam je v citovaných zdrojích.

6. Okruh připomínek 6: Formát dokumentu

Shrnutí připomínek

Do této kategorie byly zařazeny všechny připomínky, které se týkaly délky dokumentu, jeho přílišnému, případně nesrozumitelnému obsahu nebo nesourodosti jednotlivých kapitol.

Vypořádání

Zpracováno. Připravena jednodušší, stručnější a jasnější kratší verze dokumentu (<https://velke-revize-zv.rvp.cz/files/549-hlavni-smery-revize-rvp-zv.pdf>). Ta byla vydána jednak samostatně, jednak bude přiložena jako úvod k celému dokumentu, který obsahuje širší vysvětlení a pozadí navrhovaného směru revize RVP ZV.

7. Okruh připomínek 7: Používané pojmy

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly používání určitých pojmů: „vzdělávací obsah“, „jádro“, „funkční gramotnost“, vysvětlení vzdělávacího obsahu vs. učiva.

Vypořádání

Vzdělávací obsah je vnímán jako veškerý obsah vzdělávání. Vzhledem k jeho rozdělení na jádrový a rozvíjející však konkrétní definici můžeme stanovit až po výběru z variant, které jsou po připomínkování v Hlavních směrech navrženy. Původním záměrem bylo rozdělení očekávaných výstupů. Vzhledem k množství připomínek i rizik (viz dokument s vypořádáním jádrového a rozvíjejícího vzdělávacího obsahu) musíme s definicí počkat až na finální variantu na úrovni MŠMT. V RVP ZV bude definováno, co se jednotlivými pojmy myslí. Další pojmy byly sjednoceny a vysvětleny.

8. Okruh připomínek 8: Vzdělávací obsah

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly povětšinou toho, co by se měli žáci učit, která témata a obory jsou pro žáky důležité, případně jak by měly vypadat učební materiály pro daný vzdělávací obor.

Vypořádání

Ač s mnohými připomínkami můžeme souhlasit, dokument Hlavní směry si neklade za cíl stanovovat konkrétní vzdělávací obsah. I proto tyto připomínky nejsme schopni v dokumentu vypořádat.

9. Okruh připomínek 9: Doplnění genderové rovnosti

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly specifikace nerovností, včetně genderové, která se v dokumentu nevyskytuje.

Vypořádání

Upraveno. Doplněno k nerovnostem jako poznámka pod čarou. Zároveň doplněno do kapitoly jádrový a rozvíjející vzdělávací obsah.

10. Okruh připomínek 10: Vztah Malé a Velké revize RVP ZV

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly problematiky dvou po sobě jdoucích revizí, které musí školy zpracovávat do svých ŠVP. Zároveň návaznosti revize RVP v oblasti ICT (tzv. Malé revize) na Velkou revizi RVP ZV.

Vypořádání

Ponecháno, jak je. Vzhledem k tomu, že byly RVP v oblasti ICT zastaralé v oblasti, která se za dobu jejich platnosti patrně nejvíce vyvinula, bylo rozhodnuto o zahájení revize v této oblasti a vytvoření nové informatiky. V rámci Velké revize bude na práci navazováno. Nechceme, aby přišla práce vniveč.

11. Okruh připomínek 11: Podněty z praxe a komunikace

Shrnutí připomínek

Připomínky v této kategorii se týkaly nespokojenosti připomínkujících s komunikací expertního panelu s učiteli. Zároveň bylo v připomínkách požadováno, abychom při své práci vycházeli z praxe učitelů či zaměstnavatelů.

Vypořádání

Z našeho pohledu byla a bude revize RVP ZV komunikována velice transparentně. Přestože se netýká přímo Hlavních směrů doplňujeme do vypořádání možnosti zapojení. Kromě akcí jako konference výjezdní zasedání s řediteli atd. existovala po celou dobu práce na Hlavních směrech revize RVP ZV možnost psát e-maily na kontaktní osoby uvedené na webových stránkách, dále byla pro všechny možná účast na workshopech pro veřejnost. Do škol chodily newslettery o konání těchto workshopů, jejich záznam je na webových stránkách a odkazy na ně jsou citované v dokumentu Hlavní směry revize RVP ZV. V expertním panelu

jsou zástupci učitelů, ředitelů z praxe. Z hlediska praxe zaměstnavatelů – přímo v expertním panelu byl zástupce zaměstnavatelů (Svazu průmyslu a dopravy).

12. Okruh připomínek 12: Podněty k tomu nerevidovat RVP ZV

Shrnutí připomínek

Připomínky z této kategorie se týkaly požadavků na posunutí nebo zastavení revize, ať už z důvodu politické situace nebo toho, že změna podle komentujících není potřebná.

Vypořádání

Vnímáme velký tlak na učitele. Zároveň ale víme, že pro změnu nebude nikdy nejvhodnější čas. Aktuální situace i situace předchozích let tak proto bereme jako příležitost přehodnotit stávající kurikulum.

13. Okruh připomínek 13: Zapojení rodičů a zřizovatelů do života školy

Shrnutí připomínek

Připomínka se týkala role Školské rady v procesu s cílem více zatáhnout zřizovatele a rodiče do změn na škole.

Vypořádání

Ponecháno, jak je. S připomínkou souhlasíme, ale nevidíme nikde rozpor, vzhledem k tomu, že s ní koreluje i funkce Školské rady popsána ve Školském zákoně

14. Okruh připomínek 14: Díkce textu

Shrnutí připomínek

Celková díkce textu revidovaného RVP ZV by měla zvýraznit potřebu aktivního žáka, rozvoje tvořivosti, aj.

Vypořádání

Ponecháno, jak je. Věříme, že se v této myšlence s autorem připomínky shodujeme.

15. Okruh připomínek 15: Souvislost s inkluzí

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly požadavku návratu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do speciálních škol, zároveň obecného řešení problematiku žáků. Problémy integrace v souvislosti s odchodem žáků na gymnázia. Nebo toho, že minimální úroveň očekávaných výstupů je zbytečná.

Vypořádání

Ponecháno, jak je. Podpůrná opatření ani inkluze ve vzdělávání není v kompetenci expertního panelu, který navrhuje Hlavní směry revize RVP ZV, nikoliv společného vzdělávání a zákonů s ním spojených.

16. Okruh připomínek 16: Použité zdroje

Shrnutí připomínek

Připomínky týkající se odkazů na použité zdroje se týkaly:

- klíčových kompetencí a odkaz na Doporučení Rady EU ze dne 22. května 2018,
- nedostatečného promítnutí citované zprávy UNESCO do Hlavních směrů,

- přílišného odkazování na určité autory (konkrétně Dvořák, Straková nebo Rusek), z nichž např. dr. Dvořák je členem expertního panelu a v práci nejsou zdůrazněni další čeští oboroví didaktici,
- podnětu k využití studií Daniela Prokopa,
- špatně vloženého odkazu k workshopu,
- důkladnější rešerše zahraničních zdrojů.

Další připomínky se týkaly využívání dokumentu Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ jako zdroje, ač se nejedná o odbornou publikaci.

Vypořádání

Klíčové kompetence byly upravovány v souvislosti s doporučením Rady EU, nicméně expertnímu panelu nepřišel natolik důležitý stejný název, jako postihnout v materiálu všechny potřebné kompetence. Více ke kompetencím je vypořádáno a vysvětleno ve vypořádání vztahujícím se ke kapitole Klíčové kompetence. Zprávu UNESCO reflektujeme, bohužel není jasné, jak přesně autoři připomínky myslí její větší promítnutí do Hlavních směrů revize. Co se týče konkrétního vzdělávacího obsahu, ještě o něm není nijak rozhodováno, proto v souladu se zprávou UNESCO může i nadále být, necháváme tak beze změny. To stejné se týká prací oborových didaktiků. Pro podložená tvrzení v Hlavních směrech jsme využívali zdroje zejména odborníků na kurikulum, věříme, že v práci jednotlivých oborových skupin se práce předních oborových didaktiků odrazí. Děkujeme taktéž za podnět k využití dat od D. Prokopa či to, že Strategie 2030+ není dostatečným zdrojem. Zde nutno podotknout, že Strategie 2030+, která se opírala o zdroje je pro nás jakýmsi zadáním (v některých případech jsme se po diskuzi s učiteli nebo odborníky od ní mírně odchýlili), pořád však vycházíme zejména z tohoto dokumentu. Odkaz byl upraven, děkujeme.

17. Okruh připomínek 17: Podpora implementace

Shrnutí připomínek

Připomínky i dotazy se týkaly učebních materiálů a jejich tvůrců, redukce odborných předmětů na fakultách připravujících učitele a celková příprava učitelů na vysokých školách. Další připomínky odkazovaly na to, že nebyly pořádány žádné webináře ani semináře k velké revizi RVP, toho, že pouze revidovat RVP nestačí (např. kvůli tomu, že učitelé nejsou schopni pracovat s kurikulárními dokumenty). Požadavky směřovaly i k roli ředitelů a posílení jejich funkce. Připomínky se vztahovaly i k srozumitelnosti RVP tak, aby byl srozumitelný nejen pro učitele, ale i organizacím neformálního vzdělávání, neboť některé očekávané výstupy nejsou pochopitelné ani pro učitele. Problém s implementací byl zmíněn také v kontextu individualizace, vzhledem k počtu žáků ve třídě. V neposlední řadě připomínající odkazovali na finanční náročnost.

Vypořádání

Upravena kapitola implementace. Doplněny další aktivity ministerstva vedoucí ke změně (změna pregraduálu, Lídr školy, Střední článek podpory aj.), které v implementaci revidovaného RVP ZV pomáhají. Očekávané výstupy budou jasně specifikovány. Podpora učitelů při kurikulární práci je jedním z pilířů navrhované podpory v Hlavních směrech. Webináře v rámci Velké revize budou probíhat v rámci pilířů podpory v kapitole implementace. Zejména potom: „1. Podpora kurikulární práce učitelů“ a „2. Podpora učitelů

při zavádění/pokračování v inovativním způsobu výuky“. S nakladateli bude zahájeno jednání, jakmile budou na základě Hlavních směrů stanovena jasná kritéria.

18. Okruh připomínek 18: Rizika

Shrnutí připomínek

Nejvíce připomínek se týkalo jednotných přijímacích zkoušek a jejich vlivu na vzdělávání. Další riziko vnímali připomínající ve zpracování učebnic, financování i toho, jak budou rizika eliminována. Připomínky směřovaly také k příliš krátkému času na realizaci revize RVP ZV.

Vypořádání

Eliminace rizik připsána do dalšího postupu i do kapitoly rizika. Ohledně jednotných přijímacích zkoušek souhlasíme s připomínajícími a jejich změnu zkoušek stanovujeme jako podmínku pro úspěšnou implementaci, stejně jako eliminaci rizik.

19. Okruh připomínek 19: Školní kultura

Shrnutí připomínek

Připomínka se vztahovala k tomu, zda školní kultura popisovaná v kapitola Klíčové kompetence a gramotnosti bude speciální kapitolou.

Vypořádání

Školní kultura přepsaná na klima školy. Je to sice pojem méně obecný, nicméně se nebude jednat o zavádění nových pojmů nebo kapitol.

20. Okruh připomínek 20: Jádrový a rozvíjející vzdělávací obsah

Shrnutí připomínek

Připomínky se týkaly potřeby sestavit kritéria, podle nichž se určí, který obsah je jádrový. Pojmenování jádrový není vhodné.

Vypořádání

Kritéria budou sestavena v souvislosti s popisem postupu práce skupin v kapitole 6.3. Pojmenování jádrový vychází už ze Strategie 2030+ (viz zdroje).

21. Okruh připomínek 21: Složení expertního panelu, resp. pracovních skupin

Shrnutí připomínek

Připomínky týkající se složení expertního panelu se týkaly různých aspektů jeho složení. Kromě délky praxe a zapojení středních škol se vztahovaly také k zastoupení konkrétních kateder pedagogické fakulty nebo dalších zástupců vysokých škol. V panelu tak pro připomínající chyběli oborové didaktici a tým byl nevyvážen.

Vypořádání

Ponecháno, jak je. Medailonky jednotlivých členů expertního panelu jsou k dispozici na webových stránkách velké revize (<https://velke-revize-zv.rvp.cz/kdo-na-tom-pracuje>). Vzhledem k tomu, že expertní panel nepracoval na otázkách konkrétních vzdělávacích oborů, nebyl sestavován dle oborové odbornosti. Všechny fakulty připravující učitele byly osloveny (součástí panelu byli zástupci asociací pedagogických fakult i fakult připravujících učitele) na

revizi mohl být zapojen každý odborník (pro práci oborových pracovních skupin probíhalo výběrové řízení).

22. Okruh připomínek 22: Nemá součástí Hlavních směrů revize RVP ZV (nezpůsobí změna RVP)

Shrnutí připomínek

Do této kategorie byly zařazeny připomínky, které nelze vyřešit prostřednictvím revize RVP a není o nich psáno v Hlavních směrech revize RVP ZV. Tyto zahrnovaly: právní ukotvení aprobací, snížený úvazek koordinátora ŠVP, prodloužení či zkrácení povinné školní docházky, snížení počtu žáků ve třídách, ŠVP při jiném způsobu plnění povinné školní docházky, stanovení náplně třídního učitele, právní ochranu učitelů, odborný projekt v závěrečném ročníku ZŠ.

Vypořádání

Ponecháno, jak je. Ač rozumíme specifickým požadavkům, revize RVP ani podpora práce s kurikulem tyto požadavky nevyřeší.

23. Okruh připomínek 23: Nemáme, jak vypořádat.

Shrnutí připomínek

Do této kategorie byly zařazeny připomínky, které kritizovaly to, že mají učitelé s kurikulem pracovat (např. nesmyslnost RVP, klíčových kompetencí atd.). Zároveň byly zařazeny připomínky, které nesouvisí s Hlavními směry revize RVP ZV, jako s celkovou koncepcí školství. Tyto bohužel taktéž nemáme, jak v dokumentu vypořádat. Další připomínky se týkají velice obecné kritiky, u které nám není jasné, kam bychom připomínku měli zapracovat.

24. Okruh připomínek 24: Textace

Připomínky:

Textační připomínky jsou citovány níže:

- „Okomentovat citaci Strategie 30+ (MŠMT, 2020): "Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů." - a to nejen směrem žákům se specifickými výukovými potřebami na spektru porucha, postižení, disfunkce, atd. ale i k žákům nadaným, s nadprůměrným intelektem, či talentem.“
  - Vypořádání:

Ponecháno, jak je. Nikde nepíšeme, že je to směrem k žákům s ŠVP, nechceme tak dělat výčet a opomenout jakoukoliv důležitou skupinu žáků..
- „Uvádíte mylně, že rizikem svobody je nestejná kvalita výuky. Stejná kvalita výuky je nežádoucí ale především nesmysl. Vzdělávací systém není továrna na cihly. To oč bychom se naopak mohli snažit je umožnit a usnadnit lidem, aby se dostali tam, kam potřebují/chtějí. Děti, aby se jim dostalo formy a míry vzdělávání, která je pro ně vyhovující. Učitelé, aby se dostali do práce tam, kde to vyhovuje zase jim.“
  - Vypořádání:

Ponecháno, jak je. V dokumentu uvádíme, že je to riziko volnosti kurikulárních dokumentů. V této pasáži je v kontextu odkázáno na práci s RVP a ŠVP. Cíle ZV by měly být napsány jako seznam (jasně, stručně, výstižně).

- „Jaké to jsou kompetence? Jde o soft skills a emoční inteligenci take? Když ne, tak by mělo jít. V současné době a pro budoucnost je to nejdůležitější.“

- Vypořádání:

Ponecháno, jak je. Kompetence jsou rozebrány v samostatné kapitole.

- Parafrázováno (více připomínek): Nepoužívat frázi, že kompetence neznamenají odklon od znalostí. Jsou jejich integrální součástí a mělo by se to zvědomovat.

- Vypořádání:

Ponecháno, jak je. Neboť tím dáváme najevo, že znalosti jsou integrální součástí kompetencí a že nechceme, aby měl někdo strach, že od nich úplně upouštíme.

- „Přestože materiál se (na str. 83) vyjadřuje k používání generického maskulina (kdy vysvětluje zahrnutí obou rodů při využívání generického maskulina v textu v pojmech žák, učitel, ředitel a totéž v množném čísle) doporučuji v celém dokumentu pracovat s alternativami generického maskulina. Jak dokazuje řada studií a výzkumů, také jazyk se (mimo jiné) jako nositel kultury podílí na postavení žen a mužů ve společnosti a na trhu práce, v případě české společnosti na nižším postavení či horší image žen než mužů (např. Hellinger 1995, Renzetti, Curran 2003, Valdrová 1998, 2001, 2009, Valdrová, Smetáčková, Paclíková 2010, Valdrová 2019 atd.). Specificky pak používání generického maskulina ve veřejných projevech, včetně veřejných textů, může v praxi znevýhodňovat ženy. Materiál takto zásadního charakteru, který vytváří ústřední orgán státní správy a je určen pro segment základních škol představuje významný veřejný text. Měl by tudíž odrážet snahu státního aparátu o zajištění rovného postavení všech osob mimo jiné bez ohledu na pohlaví. Nejen proto, aby reflektoval skutečné složení vyučujících a studujících s ohledem na pohlaví, ale také v zájmu adresnosti, informovanosti, komplexnosti, přívětivosti a vstřícnosti komunikace. Z tohoto důvodu by bylo vhodné zvážit využití nástrojů genderově vyváženého jazyka na odpovídajících místech materiálu. Výše zmíněný dovětek na str. 83 je nedostačující, zastaralý a neodpovídá aktuálním možnostem práce s jazykem s ohledem na jeho symbolickou rovnou (obzvláště, pokud je umístěn až na konci celého materiálu). Doporučení výše je pak třeba vztáhnout k budoucím materiálům vznikajícím v rámci nových RVP a ŠVP.“

- Vypořádání:

Ponecháno, jak je. Při použití pojmu žák vycházíme ze zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon). V rámci věcného obsahu nevnímáme potřebu změny.

- „Nestejná kvalita výuky (asi jako čehokoliv) je zrádné rámování problému, které snadno sklouzne ke snaze, aby se všichni měli stejně špatně. Nebál bych se napsat, že ta zmiňovaná svoboda prostě umožňuje části škol nevyučovat kvalitně“
  - Vypořádání:
Ponecháno, jak je. Po diskuzi považujeme formulaci v dokumentu za dostatečně výstižnou.